

U BERMU, A NE U BERAMU

Selo Beram u pazinskoj općini u Istri okupljen je na brežuljku u blizini ceste koja vodi iz Pazina prema Poreču. U Bermu je rođen i Vladimir Gortan kojega su Talijani strijeljali godine 1929. Po okolici ima više zaselaka te su u jednom od njih, u crkvici sv. Marije na Škriljinama (Sv. Marija na Škrilinah), sačuvane freske iz god. 1474. slike Vinceンca iz Kastva. Ove se godine mnogo o tome govorilo i pisalo, održana je i svećana proslava u povodu petstote obljetnice tih fresaka.

Međutim u člancima što su tom prilikom bili objavljeni mogli smo čitati »o Beramu«, o crkvici »blizu Berama«, o glagoljskim rukopisima »iz Berama« i sl.

Kao što se vidi, naziv toga sela pogrešno se deklinira. Ne uzima se u obzir da je u imenu Beram nepostojano a koje se gubi u kosim padežima.

Kako je došlo do takve krive upotrebe? Godine 1955. časopis »Jugoslavija« iz Beograda izdao je lijepu malu monografiju »Beram. Istarske freske«, ali tamo velikim slovima početno poglavlje nosi naziv »Dva lica Berama«, a u tekstu možemo naći ovakve rečenice: »A kad dodeš do Berama...« i sl. Autor te inače lijepo monografije jest Jože Kastelic, direktor Narodnog muzeja u Ljubljani. I u Enciklopediji Jugoslavije, u 8. svesku, pod natuknicom Vincent iz Kastva, stoji: »Njegovo jedino dosad poznato djelo je ciklus zidnih slika u crkvici sv. Marije kraj Berama u Istri.« Pisac toga članka jest dr France Stelè, sveuč. profesor u Ljubljani.

Da li su to izvori pogrešne deklinacije sela Berma ne mogu pouzdano reći, ali da su neupućene mogli zavesti svakako je moguće, pa smo tako mogli čuti i spikere na radiju kako krivo dekliniraju naziv toga mjesta.

U Hrvatskoj enciklopediji i u Enciklopediji Jugoslavije pod natuknicom *Beram* ispravno se deklinira naziv toga sela u svim padežima. Budući da se uporno širi pogrešna deklinacija tog danas već uopće poznatog sela u Istri, potrebno je bilo i u »Jeziku« ukazati na tu pogrešku kako bi se uklonila.

Zlatko Vince

DODATAK ČLANKU »MARKETING I LEASING«

U prošlom godištu Jezika objavljen je moj članak pod navedenim naslovom. Stjecajem prilika ušla je u tisak njegova prva inačica namjesto druge. Naime nakon poslana članka iz Uredništva sam primio nekoliko korisnih primjedaba pa sam ga preradio i uputio natrag, međutim nije izšao prerađeni članak već onaj prvi. Doduše, druga se inačica ne razlikuje bitno od prve osim u jednome slučaju, koji upravo ište manji ispravak. Između ostaloga u njemu stoji slijedeće:

»Uvezši u obzir značenje marketinga, sve upućuje na imenicu trg. Po podrijetlu trg nije slavenska riječ, dakako onda ni hrvatska. Nastala je od latinske Tergeste (danas talijanski Trieste, dakle Trst), ukoliko ovo nije latinizirana keltska riječ, ali se nalazi u više slavenskih jezika, pa i izvan njih.«

Tada sam ovako pisao o postanju imenice *trg* oslanjajući se na tvrdnju A. Brücknera. No posredstvom glavnog urednika upozorio me L. Bulcsú na novija mišljenja o danome pitanju i, razumije se, prihvatio sam ih te stoga u drugoj inačici (neobjavljenoj) navedeni stavak glasi posve drugačije. U njoj se uopće ne spominje Tergeste, odnosno Trieste i Trst, a postanak se riječi *trg* izvodi iz balto-slavenske *turgus*. Dakle: *trg* < *turgus*. Nema sumnje da je ovakvo tumačenje prihvatljivije negoli Brücknerovo, pa smatram opravdanim upozoriti čitatelje na pravo stanje stvari. Na ostale se izmjene sada ne bih osvrtao.

Mate Šimundić

Ispravak

U članku dra Zlatka Vinceta »Ima li Vatroslav Jagić zasluga za hrvatski književni jezik?« (Jezik 1973.-1974., br. 3-4, na str. 69. u sredini i dolje) pogrešno je odštampana riječ *Quodmodo* mjesto ispravnog *quomodo*. Molimo čitaoca da to uvaže.